

VOORLOPIG VERSLAG

Nr. 5

(De vroegere stukken zijn gedrukt in de zittingen 1971-1972 en 1972)

De bijzondere commissie is haar onderzoek van dit wetsontwerp begonnen met een mondeling overleg waarover reeds verslag is gedaan. Sindsdien ontving de commissie nog weer nadere uiteenzettingen van de verenigingen van collecteurs en collectrices enerzijds en van debitanten anderzijds. Ook werd in haar handen gesteld een brief van de heer Kuijl te Middelburg. De commissie nam met interesse van deze stukken kennis en is erkentelijk voor de hierin gelegen bijdrage tot haar meningsvorming.

In het navolgende zijn de voorlopige bevindingen die in de commissie leven weergegeven.

Het aantal loterijen per jaar (artikel 9, lid 1)

Talrijke leden stelden de vraag, waarom de wet een aantal van ten hoogste 12 loterijen moet mogelijk maken terwijl de bewindsman slechts 11 loterijen per jaar wil houden. Is het de bedoeling de voorgestelde vacantiemaand in de toekomst te laten vervallen?

Van meer principieel belang is het te vernemen of de Regering eigenlijk streeft naar een zo groot mogelijk aantal loterijen per jaar en slechts vanwege de noodzakelijke loterijperiode van 28 dagen zich heeft beperkt tot een wettelijk maximum van 12 dan wel of de Regering zich meer heeft laten leiden door de wenselijkheid van continuïteit, te bereiken door het houden van één loterij per maand, hetgeen eveneens een maximum van 12 oplevert. In het eerste geval zou de Regering in de toekomst het aantal loterijen nog verder moeten vergroten indien de loterijperiode teruggebracht zou kunnen worden.

Vele leden vroegen zich af, of het geen aanbeveling zou verdienen de uitbreiding van het aantal loterijen meer geleidelijk te realiseren. Te denken ware aan een achttal loterijen. Na eventuele gunstige ervaringen zou de Regering dan kunnen besluiten tot verdere uitbreiding. Welke andere bezwaren dan de noodzaak van regelmatige aanpassing van de regeling voor de collecteurs zijn er aan een dergelijke geleidelijke ontwikkeling verbonden?

Vele andere leden hadden in de memorie van toelichting als één van de argumenten voor de uitbreiding van het aantal loterijen genoemd gezien dat het voor de deelnemers gemakkelijker is als de loterijen op een vast tijdstip beginnen elke maand. Tegelijkertijd verwacht de bewindsman, althans in de beginperiode, een teruggang in de deelname per loterij tot 75 pct. van het huidige bestand. Hoe verklaart de bewindsman dat de verhoogde aantrekkelijkheid (ten gevolge van de gemakkelijker datering) zich uit in een verminderde deelname? De leden die deze vraag stelden waren nog niet aanstonds overtuigd van de noodzaak en wenselijkheid van de voorgestelde uitbreiding.

Met de algemene strekking van de voorgestelde wijziging konden sommige leden zich verenigen. De grotere frequentie en de vaste data maken een grotere continuïteit mogelijk, die verkoopbevorderend kan werken. Bij het huidige systeem moet immers steeds worden gezocht naar de nieuwe datum van verkoop en trekking.

Enkele leden volstonden in dit verslag met de verklaring dat zij de opvoering van het aantal jaarlijkse loterijen een

onjuist middel achten om in de financiële nood van de schatkist te voorzien. De toeneming van het aantal loterijen betekent huns inziens een toeneming van het aantal prikkels tot materialisme in de samenleving. Omdat deze leden dit materialisme als een belangrijke oorzaak van de financiële problemen van het rijk zagen, konden zij van deze oplossing voor die problemen alleen maar een averechts effect verwachten.

De beëindiging van klassikale deelname (artikel 9, lid 2); de mogelijkheid van hele loten, naast gedeelde loten (artikel 9, lid 6)

Indien er inderdaad bij de geregelde deelnemer een behoefte bestaat aan een grotere frequentie en grotere regelmaat van de loterijen zou dit – naar de mening van talrijke leden – kunnen betekenen dat diezelfde deelnemer per keer minder kan besteden. Heeft nu het afschaffen van de klassikale verkoop niet juist tot gevolg dat de man met de minder ruime beurs juist het bedrag per keer niet kan beperken en derhalve niet zal profiteren van de mogelijkheid inderdaad met elke loterij mee te spelen? Kan de Staatssecretaris meedelen hoe groot het percentage klassikale deelnemers is? Welk bedrag wordt door de gemiddelde deelnemer per jaar ingezet? Bestaat er geen categorie deelnemers die liever elke maand met een heel lot in één klasse speelt dan met een aandeel van een lot in alle klassen? Indien het aantal klassikale deelnemers reeds nu zeer gering zou zijn, rijst overigens de vraag welke werkbesparing nog bereikt wordt door het afschaffen van deze mogelijkheid.

Het doorvoeren van vereenvoudigingen in de administratieve en organisatorische opzet had de instemming van vele leden. Voor wat betreft de intrekking van het voorschrift dat elk lot uit vijf bewijzen van aandeel moet bestaan, informeerden zij op welke wijze bepaald zal worden welk deel van de loten als gehele, en welk deel als „vijfjes” zal worden uitgegeven en welke nummers alleen als geheel lot en welke nummers eventueel ook als „vijfjes” verkrijgbaar zouden zijn.

Vele andere leden stelden vast dat bij de zes loterijen, die thans jaarlijks gehouden worden, volstaan wordt met drie klassen. Dientengevolge bedraagt het aantal trekkingen per jaar achttien. De wet staat toe om te gaan tot vijf klassen. Het aantal trekkingen kan dus zonder wetswijziging worden uitgebreid tot 30 per jaar. Dit aantal ligt slechts drie lager dan het aantal, dat na aanvaarding van het wetsontwerp zal plaatsvinden. Komt deze uitbreiding van het aantal klassen niet tegemoet aan het blijkbaar aanwezig geachte verlangen naar meer continuïteit? Een bijkomend voordeel zou kunnen zijn, dat de trekkingsperiode niet verkort, maar juist verlengd wordt en dat dus de tussen twee loterijen verlopende tijd beter wordt overbrugd dan thans.

Sommige leden zagen met de bewindsman de noodzaak van een zekere vereenvoudiging in, omdat alle handelingen voortaan zullen moeten worden verricht in 28 dagen in plaats van in 56 dagen. De op blz. 3, rechterkolom, van de memorie van toelichting voorgestelde vereenvoudigingen hadden dan ook in het algemeen de instemming van deze leden.

De verhouding tot andere loterijen

De heren Geurtsen en Van Schaik hebben betoogd dat de eventuele invoering van de lotto uiteindelijk weinig invloed zal hebben op het aantal deelnemers aan de staatsloterij en andere loterijen. Zij hebben in dit verband gewezen op het geheel andersoortige karakter van de lotto. Kan de Staatssecretaris hierbij aansluitend nog eens nader zijn stelling, weergegeven in punt 4 van het verslag van het mondeling overleg, argumenteren – zo vroegen talrijke leden – als zouden de andere loterijen geen nadeel van de uitbreiding van de staatsloterij ondervinden? Ter illustratie zou het interessant zijn te weten hoe de financiële positie van de algemene loterij Nederland was vóór, tijdens en na de uitbreiding en modernisering van de staatsloterij in 1967.

Vele leden constateerden een toenemend aantal mogelijkheden tot het „wagen van een gokje”, zoals geboden door de toto, de paardentoto, de algemene loterij Nederland, de gebruikelijke kleine loterijen en binnenkort naar zij hoopten de lotto, de geregementeerde roulette en de ruimere gelegenheid tot beoefening van kleine kansspelen (kienen e.d.). In deze ontwikkeling zal de „markt voor loterijen” op een gegeven moment een verzadigingspunt bereiken. De nu aan het woord gekomen leden zouden gaarne van de Staatssecretaris een uiteenzetting hierover ontvangen, waarbij met name aandacht gegeven wordt aan de concurrentiepositie ten opzichte van de algemene loterij Nederland, de invloed van de verhoging van de kansspelbelasting en aan mogelijke regionale verschillen. Is in de westelijke provincies niet reeds de verzadiging van de markt in zicht?

Gezien de door hen gememoreerde concurrentie wilden deze leden uiting geven aan hun waardering voor het actieve beleid van de directie van de Staatsloterij bij de verbetering van het verkoopapparaat en bij het geven van grotere bekendheid. Zij vroegen zich echter af, of het wel juist is een – evenals de Staatsloterij – meer algemeen werkzame loterij als de algemene loterij Nederland te houden binnen de gebruikelijke beperkingen voor wat betreft aantallen loten en lotingen. Indien voor de Staatsloterij uitbreiding wordt nagestreefd, gaat het toch niet aan de „concurrent” eenzelfde soort uitbreiding te onthouden, zoals de bewindsman tijdens het mondeling overleg (punt 4) toch wel deed. Analoge vragen zijn te stellen ten aanzien van de bezigde reclamemedia. Wordt voor de televisie-uitzending van de trekking der Staatsloterij reclamegeld betaald? Gelden voor dit soort uitbreidingen bij een andere algemene loterij dezelfde voorwaarden?

De voorgestelde uitbreiding van het aantal loterijen riep bij vele andere leden – zeker nu dit wetsontwerp in de tijd samenvalt met het initiatiefontwerp van de heren Geurtsen en Van Schaik – de vraag op, wat de plaats en betekenis van de Staatsloterij dient te zijn. In het verleden is als bestaansgrond aangevoerd de wenselijkheid van een uitlaatklep voor de, ondanks het verbod van kansspelen, aanwezige speelbehoefte. Ligt het in dit verband niet meer voor de hand om te wachten op de afhandeling van het initiatiefontwerp om vervolgens – als dat ontwerp wordt aangenomen en als daarmee het aantal mogelijkheden om aan kansspelen deel te nemen wordt uitgebreid – eventueel zelfs te concluderen, dat aan een staatsloterij minder behoefte bestaat, zodat tot vermindering van het aantal loterijen kan worden overgegaan? In dit stadium lijkt het niet wel mogelijk vast te stellen, welke redelijke verlangens bij de deelnemers aan de staatsloterij zullen bestaan, alsook voor hen het keuzepakket op dit gebied wordt uitgebreid.

Juist doordat de Staatssecretaris zich distancieert van het lot, dat het initiatiefontwerp bij de parlementaire behandeling wacht, wekt hij de indruk, de staatsloterij te zien als een zelfstandige bron van inkomsten voor het Rijk, volstrekt op één lijn met andere niet-belasting-ontvangsten. In dat geval verlaat hij geheel het door verschillende ambtsvoorgangers met betrekking tot deze loterij naar voren gebrachte standpunt. Het had dan ook voor de hand gelegen, daaromtrent uitvoerige principiële beschouwingen in de memorie van toelichting op te nemen. Is de bewindsman, nu dat niet is gebeurd, bereid op deze principiële kant van de zaak uitvoerig in te gaan in de memorie van antwoord? Daaraan is te meer behoefte, nu van de kant van de algemene loterij Nederland gewezen is op het gevaar, dat uitbreiding van de Staatsloterij zal leiden tot vermindering van het debiet voor de liefdadigheidsloterijen, waaronder de giroloterij. Onmiskenbaar richten beide vormen van kansspel zich tot dezelfde markt van potentiële deelnemers, anders dan de eventuele lotto. De bij aanvaarding van het onderhavige ontwerp verwachte uitbreiding van de omzet der Staatsloterij zal dan ook onwaarschijnlijk ten koste van de liefdadigheidsloterijen gaan. Ligt het in het voornemen om de organisaties, die daarvan te lijden zullen hebben, uit de verwachte meer-opbrengst schadeloos te stellen? Zo neen, waarom niet? Zo ja, op welke wijze zal dit dan geschieden en met welke bedragen?

De werkzaamheden ván en de provisie vóór collecteurs en collectrices

De verlaging van de provisie op de basisloten, zoals voorlopig door de Staatssecretaris voorgesteld, heeft de verontwaardiging van de collecteurs opgeroepen. Hun vereniging betoogt dat enerzijds extra werk moet worden verricht terwijl anderzijds het inkomen achteruit zal gaan. De bewindsman erkende tijdens het mondeling overleg dat het sociaal niet verantwoord zou zijn indien het inkomen door de wetwijziging achteruit zou gaan. Hij voegde hier evenwel aan toe dat de hoeveelheid werk niet groter zal worden en dat door een grotere verkoop bij een lagere provisie hetzelfde of een hoger inkomen verworven kan worden. Tijdens het overleg is echter geen aandacht besteed aan de omstandigheid dat voor ongeveer 200 collecteurs de inkomsten uit de debitanten-loten vervallen. Talrijke leden achtten het op zich zelf juist dat de collecteurs niet profiteren van het feit dat de debitanten meer werk te doen krijgen en meer risico te dragen. Toch betekent deze verandering voor een groep collecteurs een reële achteruitgang. Heeft de Staatssecretaris dit bij zijn berekening betrokken?

De Staatssecretaris berekent dat het aantal administratieve handelingen per loterij na de wetwijziging ongeveer de helft zal zijn van dat in het oude systeem (zie het verslag van het mondeling overleg onder punt 6). Is hierbij ingecalculéerd, dat misschien meer dan nu en meer dan de geraamde 20 pct. met gedeelde loten gespeeld zal worden? Dit kan immers een uitweg zijn voor degenen die wel regelmatig willen deelnemen maar niet per jaar meer willen uitgeven.

Door de uitbreiding van het aantal loterijen zal het aantal verkoophandelingen groter worden. De Staatssecretaris raamt deze toename op pl.m. 30 à 35 pct. per jaar. Is nu de nieuwe provisie zo bepaald dat bij die 30-35 pct. stijging de inkomsten gelijk blijven, of moeten de collecteurs deze gelijke inkomsten bereiken door een actievare verkoopmethode en door meer handelsloten te verkopen? De opmerkingen van de bewindsman weergegeven onder punt 12 van het verslag van het mondeling overleg wijzen in deze laatste richting. Kan de Staatssecretaris toelichten hoe het mogelijk is nog extra handelsloten te verkopen, als bij de berekeningen reeds is uitgegaan van de extra verkoop van 30 à 35 pct.? Verdient het niet de voorkeur al deze ramingen enigszins te relativeren? Is het waar, dat sinds 1 januari 1973 enkele sigarenwinkeliers als debitanten zijn aangewezen? Ligt het in de bedoeling het aantal debitanten nog verder uit te breiden? In hoeverre heeft dit repercussies op de lotenverkoop van de nu aanwezige collecteurs en debitanten? Heeft de bewindsman bij de berekening van de grotere lotenverkoop en de inkomsten die hieruit voortvloeien, hiermee rekening gehouden?

Kan de staatssecretaris nader uiteenzetten waarom de vermeerdering van werkzaamheden – voortvloeiend uit de toename van het aantal verkoophandelingen – niet opweegt tegen de vermindering van het aantal werkzaamheden op administratief gebied tengevolge van de uitbetaling der prijzen? Is ook rekening gehouden met de uitbreiding van de andere administratieve handelingen, die niet verbonden zijn aan de uitbetaling van de prijzen? Is het juist de grote vermindering van eenvoudige administratieve handelingen en de vermeerdering van andere handelingen, die meer werk met zich mee brengen, tegen elkaar af te wegen?

De door de Staatssecretaris in het mondeling overleg verstrekte argumenten voor de stelling dat de hoeveelheid werk geen wijziging ondergaat hadden vele leden niet overtuigd. Tegenover een geraamde terugloop van het aantal te verwerken stukken met circa 50 pct., staat immers een stijging van het aantal verkoophandelingen – zo merkten ook deze leden op – met tenminste 35 pct. en aan een stijging van het aantal prijsuitbetalingen met eveneens circa 35 pct. Bovendien zal het aantal verkopen van meerdere loten aan één persoon ongetwijfeld teruglopen. De verkoophandeling met service, reser-

vering etc. zal in tijd gemeten een groter beslag op de collecteur of debitant leggen. Als daarbij nog bedacht wordt, dat een provisieregeling naast kansen op meer inkomen ook risico's van minder inkomen met zich brengt en dat reeds thans in de piekperiode overbelasting optreedt, dan lijkt het redelijk om bij het treffen van een nieuwe provisieregeling te streven naar enige stijging van het inkomen en dan is een daling in de groep van de lage jaarinkomens – uitgezonderd de beginners – zeker niet op zijn plaats.

De nu aan het woord gekomen leden stelden voorts de vraag op welke wijze het inkomensverlies voor streekcollecteurs als gevolg van het direct onder de directie brengen van debitanten gecompenseerd wordt. Tenslotte informeerden zij of bij de bepaling van de nieuwe provisieregeling mede ingecalculéerd is de toename van kosten van verzekering, transport, telefoon en de extra kosten verbonden aan de 20 pct. bankgarantie, of aan de op andere wijze te geven zekerheidsstelling.

Vele andere leden had het verbaasd, dat bij de opzet van de nieuwe provisieregeling blijkbaar betekenis is toegekend aan het inkomen dat de collecteurs bij de huidige omvang van de staatsloterij hebben. Deze leden achtten het niet onaanvaardbaar, dat bij de bepaling van de hoogte van de provisie rekening gehouden wordt met de vraag, of de omvang der in de toekomst per loterij te verrichten werkzaamheden kleiner is dan thans. Andere factoren – zoals de vraag, of het inkomen daardoor zou kunnen stijgen boven een bepaalde schaal van de overheidssalarissen – mogen huns inziens daarbij geen invloed hebben. Dat ligt slechts anders, indien de verkopers van loten zouden zijn aangesteld in een ambtelijke rang met alle daaraan verbonden lusten en lasten. Bij de huidige regeling moeten zij echter beschouwd worden als zelfstandige ondernemers, die alleen voor de sociale verzekering met werknemers in loondienst zijn gelijk gesteld, een niet onbekende figuur, die b.v. ook bij op provisie werkende handelsagenten kan voorkomen. Deze positie brengt met zich mee, dat bij de bepaling van de hoogte van de provisie niet wordt gelet op het uiteindelijk met de activiteiten te bereiken resultaat, maar alleen op de economische waarde van de prestatie. Nu deze in het verleden reeds is vastgesteld, is er geen aanleiding daar nu op te gaan beknibbelen, omdat anders het inkomen te hoog zou worden. Alleen economische factoren zoals de eventuele vermindering van de omvang der werkzaamheden zijn dan van belang.

De collecteurs betwisten overigens dat die omvang zoveel geringer wordt, omdat veel van de thans voorgestelde wijzigingen in de praktijk al waren gerealiseerd. Ook de nu aan het woord zijnde leden zouden daaromtrent nog gaarne door de staatssecretaris worden geïnformeerd. Naar hun aanvankelijk oordeel ligt de juistheid van de stellingen der collecteurs voor de hand. De directie van de staatsloterij zal immers slechts voorstellen tot vereenvoudiging doen als al in de praktijk is gebleken, dat zij geen weerstand zullen ontmoeten. Anders zou de directie immers moeten vrezen voor een nadelige invloed op de omzet en de opbrengst.

Na de intrekking van het voorschrift dat de debitanten onder verantwoordelijkheid van een collecteur verkopen, zullen zij rechtstreeks onder de directie van de staatsloterij gaan ressorteren. Is de conclusie van sommige leden juist, dat zulks financiële gevolgen voor sommige collecteurs heeft, onder meer doordat zij niet meer de netto-vergoeding van f 0,30 per lot dat verkocht is door hun debitanten, zullen ontvangen? Kan de Staatssecretaris mededelen op welke wijze aan eventuele nadelige gevolgen tegemoet zal worden gekomen? Naar de mening van de leden die deze vraag stelden mag het heden ten dage niet meer voorkomen, dat van een economisch afhankelijke, niet kapitaalkrachtige groep, eenzijdig een wellicht belangrijk deel van zijn inkomen wordt afgenomen. Er zal derhalve tenminste een overgangsregeling voor deze collecteurs

moeten worden getroffen, b.v. in deze vorm, dat zij een bedrag gelijk aan de laatstelijk door hen ontvangen provisie voor de door hun debitanten verkochte loten blijven ontvangen.

De laatstgenoemde leden betwijfelden voorts, gelet op de invloed van de verhoging van de kansspelbelasting, of bij het vergroten van het aantal loterijen en het verlagen van de provisie per lot, de inkomsten over de zgn. basiscollecte wel dezelfde zullen blijven.

Deze leden waren van mening, dat een onbeperkte uitbreiding van het aantal debitanten de inkomsten van de collecteurs zeer nadelig zou beïnvloeden. Alleen al om deze reden zou huns inziens toch enige provisieregeling over door debitanten in het rayon van een collecteur verkochte loten ten gunste van de collecteurs moeten worden getroffen.

De positie van de debitanten

In de nieuwe situatie zal er geen verschil tussen de werkzaamheden en verplichtingen van de collecteurs enerzijds en de debitanten anderzijds bestaan, behalve dat voor de debitanten de lotenverkoop een nevenfunctie is. In dit verband achten talrijke leden het van belang naast elkaar te zien de cijfers van de beloning voor basisloten en handelsloten voor collecteurs enerzijds en debitanten anderzijds. Ligt het in het voornemen ook de beloning per lot voor de debitanten te verlagen? Is er verschil tussen het aantal basisloten, dat minimaal en maximaal aan de collecteurs enerzijds en de debitanten anderzijds wordt toegewezen? Kunnen beide groepen een onbeperkt aantal handelsloten krijgen? Moeten de collecteurs hun minimaal inkomen plus de vergoeding van de kantoorkosten uit de provisie van de basisloten halen en – zo ja – hoe is dan een eventueel verschil in provisie op de handelsloten nog te verdedigen? Kan de Staatssecretaris een verschil in provisie op de handelsloten nog motiveren, nu weliswaar de collecteurs geen nevenwerkzaamheden mogen hebben, maar uit een kleine omzet een leefbaar inkomen moeten verkrijgen (mondeling overleg, punt 14) terwijl toch ook bij de collecteurs die een zeer lage omzet hebben rekening gehouden wordt met neveninkomsten (mondeling overleg, punt 12)? Heeft de Staatssecretaris overleg gepleegd met de vereniging van debitanten over de aanpassing van de provisiebedragen en rekening gehouden met haar verlangens? Is reeds een concreet provisiebedrag genoemd zowel voor handels- als voor basisloten?

Opmerkelijk achten vele leden het dat debitanten, die in de nieuwe organisatie geheel dezelfde werkzaamheden verrichten en dezelfde risico's lopen als de collecteurs toch met een lagere honorering genoegen moeten nemen. Een bredere uiteenzetting en een nadere argumentatie zijn hier toch wel gewenst.

Vele andere leden hadden op zichzelf geen bezwaar tegen de voorgestelde „verzelfstandiging” van de debitanten. Het ontging hen echter ten enen male waarom de debitanten op grond van het feit, dat zij ook andere werkzaamheden dan de lotenverkoop mogen verrichten, een lagere provisie moeten genieten dan de collecteurs. Nu de omvang van hun werkzaamheden, hun verplichtingen en hun economische betekenis in de toekomst niet zullen verschillen van die der collecteurs, is er hoogstens aanleiding om aan deze laatste groep een soort exclusiviteitspremie te verlenen en zeker geen aanleiding om te verwachten en te verlangen, dat de debitanten voor een aanzienlijk lagere beloning hetzelfde werk zullen doen. Misschien is het nog beter om het verbod van nevenwerkzaamheden voor collecteurs op te heffen, waardoor deze groep de mogelijkheid krijgt om ook bij de verkoop van andere loten, toto- en lotto-formulieren te worden ingeschakeld.

De pensioenvoorziening

Talrijke leden zouden gaarne vernemen of het in de opzet van een nieuwe pensioenregeling niet mogelijk is over het totale inkomen – en dus ook over dat gedeelte, dat met handelsloten wordt verworven – pensioen op te bouwen. Zou in een eventueel toekomstig systeem een welvaartsvast pensioen zijn voorzien afgestemd op het basisinkomen, dan rijst de vraag of

niet juist diegenen, die extra veel handelsloten verkochten en hierover pensioenpremie betaalden, naar verhouding in het verleden een te hoge premie voor een te laag pensioen betaalden. Bij hoeveel collecteurs kan zich dit hebben voorgedaan?

Kan de Staatssecretaris zowel voor het huidige als voor het nieuwe systeem mededelen hoe de hoogte van de pensioenbijdrage zich verhoudt tot de pensioenbijdrage die het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds ontvangt en die bedrijfspensioenfonds ontvangen, zulks uiteraard gerelateerd aan de hoogte van het pensioen dat wordt opgebouwd?

Over welk inkomen wordt de premie voor de sociale verzekering berekend?

De genoemde leden informeerden tenslotte waarom niet ook voor de debitanten in een pensioen wordt voorzien. Ook in een nevenfunctie – die men niet uit pure luxe aanneemt – achten deze leden het normaal aan een pensioen te bouwen.

Speciale aandacht vroegen vele leden voor de pensioenvoorziening voor collecteurs en debitanten. Zij zouden gaarne zien dat, zoals bij pensioenvoorzieningen gebruikelijk, de regeling uitgaat van premie en rechten op basis van de hoogte van het verdiende inkomen. Is over deze materie overleg met de belangenorganisaties gevoerd en – zo ja – is daarbij dan overeenstemming bereikt?

Graag zouden sommige leden van de Staatssecretaris vernemen, welk aandeel in de pensioenpremie over respectievelijk basisloten, handelsloten en debitantenloten van de huidige collecteurs voor hun rekening en welk deel voor rekening van de Staatsloterij komt. Punt 10 van het mondeling overleg bracht hierover onvoldoende duidelijkheid.

Het overleg met de verenigingen

Het had bij talrijke leden grote verwondering gewekt dat de Staatssecretaris in de memorie van toelichting uitgebreid ingaat op de vermindering van de werkzaamheden van de collecteurs en collectrices, maar met geen woord rept over de verandering in hun inkomsten dientengevolge. Uit het sindsdien gevoerde mondeling overleg is gebleken dat dit stilzwijgen – dat temeer opvalt omdat de bewindsman wel summier over de positie van de debitanten spreekt – geenszins betekent dat er geen verandering in de inkomsten van de collecteurs optreedt. De aan het woord zijnde leden achten deze lacune in de toelichting niet te verontschuldigen. Zij meenden dat over de wetswijziging niet mag worden beslist dan nadat duidelijkheid is geschapen over de ontwerp-regeling ten aanzien van de provisiebedragen en over de toekomstige financiële positie van collecteurs en debitanten. Zijn de ontwerp-regelingen reeds toegevoerd aan de verenigingen van collecteurs en debitanten en – zo ja – wat was dan de reactie van deze verenigingen?

Vele leden merkten op dat de voorgenomen wijzigingen in de regelingen met collecteurs en debitanten kennelijk veel weerstand hebben opgeroepen. Kan de staatssecretaris mededelen op welke wijze met de betreffende belangenorganisaties overleg is gepleegd en tot welke resultaten dit overleg uiteindelijk heeft geleid?

Bestaat er overigens een vorm van geïnstitutionaliseerd overleg met de belangenorganisaties over de organisatie, de provisieregeling en dergelijke onderwerpen? Zo neen, kan een dergelijke overlevorm dan niet in het leven worden geroepen?

Vele andere leden achten het voor de beoordeling van het onderhavige ontwerp onontbeerlijk inzicht te krijgen in de definitieve regeling van de vergoedingen voor collecteurs en debitanten, die na aanvaarding van kracht zal zijn. De Staatssecretaris heeft hierover in het mondeling overleg verklaard dat overleg nog gaande is. Vindt zodanig overleg ook plaats met enige organisatie van debitanten of met representanten uit die groep? Is de Staatssecretaris bereid bij de memorie van antwoord de regeling, zoals hij die heeft voorgesteld, aan de Kamer over te leggen en daarbij mededeling te doen van de reacties uit de kringen van collecteurs en debitanten? Mocht aan dit verlangen niet kunnen worden voldaan, wil de Staats-

secretaris dan in ieder geval op een zodanig tijdstip de gevraagde gegevens verstrekken, dat bij de mondelinge behandeling met een en ander rekening kan worden gehouden, d.w.z. zo vroegtijdig, dat de Kamer desgewenst nog voor de mondelinge behandeling de betrokken groeperingen, althans representanten daarvan, omtrent hun opvattingen terzake kan horen?

Sommige leden informeerden of aan de Vereniging van Collecteurs en Collectrices van de Nederlandse Staatsloterij gelegenheid is geboden om vóór de indiening van het onderhavige wetsontwerp haar wensen kenbaar te maken en – zo neen – waarom zulks achterwege bleef.

Aldus vastgesteld, 8 maart 1973.

KLEISTERLEE
 JONGELING
 VAN DIJK
 NOTENBOOM
 VOOGD
 SCHAKEL
 W. SCHOLTEN
 WOLFF
 GOUDSMIT
 ROETHOF
 GARDENIERS-BERENDSEN
 KAPPEYNE VAN DE COPPELLO
 DE RUITER
 EPEMA-BRUGMAN
 DE BOER
 DE BRAUW
 JURGENS.